

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 31 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, declarat de avocatul Veaceslav Brăteanu în numele inculpatului

***Ceban Roman XXXXXXX**, născut la
xx xxxxxx xxxx în r-nul XXXXXX, s. XXXXXX, locuitor al mun.
XXXXXXXX, str. XXXXXX x/x ap.xx, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 31.03.2014 – 31.03.2016,
instanța de apel: 13.05.2016 – 16.05.2017,
instanța de recurs: 27.06.2017 – 13.09.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 31 martie 2016, Ceban Roman a fost condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și/sau funcții în domeniul învățământului pe un termen de 2 ani, în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și/sau funcții în domeniul învățământului pe un termen de 2 ani și în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și/sau funcții în domeniul învățământului pe un termen de 2 ani.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 de ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere și/sau funcții în domeniul învățământului pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Iachim T. prejudiciul material de 4500 lei și suma în lei moldovenești echivalentă cu valoarea a 400 euro, conform cursului valutar BNM la data executării sentinței, și prejudiciul moral în mărime de 1000 lei. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 31 iunie 2013, orele 14.00, inculpatul Ceban Roman, aflându-se în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 75, intenționat, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul obținerii unei note pozitive la contestarea de la BAC 2013, pentru absolventa Goțonoagă V., a primit de la aceasta suma de 200 euro, echivalentul la acel moment a sumei de 3262 lei, pe care i-a însușit, cauzându-i părții vătămate o daună considerabilă, în sumă totală de 3262 lei.

Tot el, la mijlocul lunii ianuarie anul 2013, aflându-se în mun. Chișinău, la intersecția str. Florilor și str. Matei Basarab, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a obținut de la Iachim T. bani în sumă de 2500 lei, sub pretextul de a obține pentru ea notă pozitivă la sesiunea de iarnă la ASEM, unde ultima își făcea studiile.

Tot el, în luna martie 2013, aflându-se în fața magazinului „Green Hills”, str. Alecu Russo, mun. Chișinău, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul de a perfecta teza de licență la USM pentru Neagu I., a obținut de la Iachim T. bani în sumă de 400 euro, echivalentul la acel moment a sumei de 6434 lei.

Tot el, în lunile aprilie - mai 2014, prin intermediul prietenei sale pe nume Tatiana, intenționat, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a obținut de la Iachim T. bani în sumă de 2000 lei, sub pretextul de a obține pentru ea notă pozitivă la sesiunea de vară la ASEM, unde ultima își făcea studiile.

Astfel, prin acțiunile sale, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Iachim T. o daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 10.934 lei.

Tot el, la 30 iunie 2013, aflându-se în mun. Chișinău str. Mircea cel Bătrân, 6, în preajma magazinului „Fidesco”, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, a însușit de la Chilianu V. bani în sumă de 200 euro, echivalentul la acel moment a sumei de 3262,36 lei, sub pretextul că poate să obțină pentru ea notă pozitivă la contestarea de la BAC 2013, astfel pricinuinându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot el, în luna noiembrie anul 2012, aflându-se în mun. Chișinău pe str. Armenească, intenționat, având scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, a obținut de la Pîslari D. bani în sumă de 200 euro, ceea ce conform ratei BNM a constituit la acel moment suma de 3179,66 lei, și în luna aprilie a anului 2013, aflându-se în mun. Chișinău pe str. Ginta Latină, 3/6, în cafeneaua „Șic”, având scopul dobândirii prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor altei persoane, a obținut de la Pîslari D. bani în sumă de 3350 lei, sub pretextul de a-i achita contractul pentru anul de studii 2012 - 2013 la Universitatea Agrară și pentru a obține note pozitive la sesiunea de vară a anului 2013, la aceeași instituție de învățământ, neexecutându-și obligațiile asumate, pricinuinându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile, în sumă totală de 6529,66 lei.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina declarând că nu s-a angajat niciodată să rezolve pentru Pîslari D., Iachim T. și Țăruș I. careva probleme.

Totodată, vinovăția acestuia este integral dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Chilianu V. a declarat că Ceban R. s-a prezentat ca colaborator al poliției, ea comunicându-i acestuia situația în privința examenului de bacalaureat, iar el i-a spus că va rezolva problema în schimbul sumei de 200 euro. La locul stabilit a venit împreună cu Goțonoagă V. și Țăruș M. I-a transmis inculpatului suma de 200 euro și ultimul a asigurat-o că va avea nota 5 la examen, aceasta fiind ultima dată când l-a văzut pe inculpat, deoarece ulterior acesta și-a deconectat telefonul și nu a mai putut da de el.

Partea vătămată Goțonoagă V. a declarat că atunci când au parvenit notele la examenul de bacalaureat, a aflat că are notă negativă la matematică. Inculpatul s-a prezentat drept colaborator al MAI și a spus că are cunoscuți la Ministerul Educației și îi poate rezolva problema prin obținerea unei note pozitive și chiar mai mare, contra sumei de 200 euro. A doua zi, fratele ei i-a transmis inculpatului suma de 200 de euro, în fața Ministerului Afacerilor Interne. Când a văzut rezultatele contestărilor, nota ei rămăsese negativă, iar când l-a telefonat pe inculpat, acesta i-a comunicat că până seara va rezolva problema, sau se vor întâlni și îi va înapoia banii, ulterior deconectându-și telefonul și nu a mai putut da de el.

Partea vătămată Pîslari D. a declarat că în ziua în care l-a cunoscut pe inculpat, i-a comunicat că are intenția de a intra la studii la Universitatea Agrară din mun. Chișinău. Inculpatul i-a comunicat că este colaborator de poliție și că are o colegă la Universitatea Agrară care activează în calitate de contabil și o poate ajuta. Toamna urma să susțină examenele la universitate și a apelat la inculpat pentru ajutor, la care acesta i-a comunicat că urmează să achite suma de 200 euro pentru a rezolva problema cu examenul, astfel în noiembrie 2012, i-a transmis inculpatului suma de 200 euro în mun. Chișinău pe str. Armenească. Ulterior, la telefon inculpatul i-a comunicat că totul este bine referitor la situația de la facultate. În aceeași lună, s-a întâlnit cu inculpatul și cu un prieten al acestuia pe nume Ruslan, în mun. Chișinău, pe str. Ginta Latină 3/6, în cafeneaua „Șic”, unde s-a înțeles cu inculpatul să îi mai dea 1850 lei pentru a-i achita contractul pentru anul de studii 2012-2013 la Universitatea Agrară și suma de 1600 lei pentru partea a doua a examenelor, pentru a obține note pozitive la sesiunea de vară a anului 2013, la aceeași instituție de învățământ. După un timp, l-a telefonat pe inculpat și acesta a asigurat-o că totul se rezolvă și să nu își facă griji. Însă, când a mers la facultate împreună cu Gurduială I., aflase că nu fusese achitat contractul și nu a susținut nici un examen. Abia după confruntarea cu inculpatul la poliție, acesta i-a telefonat rugând-o să se întâlnească pentru a ajunge la o înțelegere.

Partea vătămată Iachim T. a declarat că atunci când inculpatul a aflat că Iachim T. este studentă la ASEM, acesta i-a comunicat că, dacă are nevoie de ajutor la susținerea examenelor poate să o ajute, având cunoscuți la ASEM. În aceeași lună s-a întâlnit cu inculpatul în mun. Chișinău, str. Florilor transmițându-i suma de 2500 lei, acesta comunicându-i să nu se prezinte la examen și să nu-și facă griji, deoarece va avea note pozitive. În luna martie 2013, l-a întrebat pe inculpat dacă poate să facă o teză de licență pentru prietena sa Negru E., care învața la USM, acesta comunicându-i

că el și-a făcut studiile la USM și are colegi care sunt șefi de catedră. Astfel, în luna martie 2013, aflându-se în fața magazinului „Green Hills” de pe str. Alecu Russo din mun. Chișinău, i-a transmis inculpatului suma de 400 euro, pe care i-a dat-o Negru E. pentru soluționarea problemei. La începutul lunii aprilie 2013, l-a întrebat pe inculpat dacă o poate ajuta cu examenele din sesiunea de vară, inculpatul afirmând pozitiv și că totul va costa 2000 de lei, sumă pe care, la indicația inculpatului, a transmis-o Tatianeii – iubita inculpatului, în fața farmaciei „Felicia” de pe str. Mircea cel Bătrân mun. Chișinău. Peste 2-3 săptămâni, fetele de la USM urmau să susțină teza de licență, constatând atunci că inculpatul este un mincinos, luând banii fără a face teza de licență. A aflat în luna mai că nu a susținut sesiunea de iarnă și că inculpatul nu a rezolvat nimic nici pentru Pîslari D. Inculpatul nu i-a restituit banii.

Martorul Gurduială I. a declarat că din spusele prietenei sale Iachim T., cunoaște că a transmis inculpatului bani, pentru ca acesta să o ajute cu examenele la universitate. Tot de la Iachim T. și Pîslari D. cunoaște că problemele acestora în legătură cu examenele nu au fost rezolvate. Despre inculpat a aflat de la Pîslari D., și chiar și ea personal, l-a contactat pe inculpat pentru a o ajuta și pe ea să susțină examenele la universitate, deoarece nu se putea prezenta la sesiune.

Martorul Goțonoagă V. a declarat că a transmis inculpatului suma de 200 euro, ce erau în 4 bancnote a câte 50 euro, pentru a rezolva problema surorii sale, ultimul garantându-i că la contestare nota va fi modificată, însă nu i-a explicat în ce mod anume va rezolva problema dată. Însă, nota surorii sale a rămas negativă.

Martorul Țăruș I. a declarat că în luna aprilie 2013 în fața Ministerului Muncii, împreună cu sora sa Țăruș M. s-a întâlnit cu inculpatul pentru a discuta și a-i transmite acestuia suma de 400 euro, pentru ca ultimul să-i rezolve problema cu notele de la BAC ale surorii sale. Inculpatul asigurându-le că totul se va rezolva. Astfel, în anul 2013 a transmis inculpatului o altă sumă de bani în mărime de 400 de euro, în scara unui bloc locativ din bd. Moscova 3/2, mun. Chișinău, pentru ca acesta să-i rezolve problema cu BAC-ul surorii sale. Inculpatul s-a prezentat în calitate de colaborator al poliției. Din spusele surorii sale, cunoaște că problema cu examenele nu a fost rezolvată, lucru despre care a aflat în luna septembrie 2013, ulterior inculpatul nemaiputând fi contactat, banii nefiind restituiți.

Martorul Mardari E. a declarat, că fiica sa, Țăruș M. i-a dat inculpatului în luna aprilie 2013, 400 euro și în luna mai, încă 400 euro, pentru ca acesta să rezolve problema fiicei sale cu examenele de bacalaureat. Banii i-a transmis ea, deoarece fiica sa era mai mult plecată în România și știa că nu va putea susține examenele de bacalaureat. În luna mai, se afla în fața Ministerului Afacerilor Interne cu Chilian V. și Țăruș M., unde i-a transmis banii inculpatului. Momentul transmiterii banilor nu l-a văzut, deoarece a luat buletinul de identitate, iar fetele urmau să se înțeleagă cu inculpatul referitor la examenele pentru Chilian V. La examene fiica sa a luat note negative, inculpatul nu a rezolvat nimic și nici nu putea fi contactat la telefon.

Martorul Negru-Golban I. a declarat că în martie 2013, era studentă la USM și a întrebat-o pe Iachim T. dacă nu cunoaște pe cineva care să o ajute cu teza de licență. Ultima i-a spus că se va interesa și ulterior a anunțat-o că a găsit o persoană pe nume Ceban R., care o poate ajuta contra sumei de 400 euro. Astfel, în luna martie i-a transmis lui Iachim T. suma de 400 euro, pentru a o transmite inculpatului.

La fel, vinovăția inculpatului se confirmă și prin probele scrise, și anume: procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 28.02.2014 dintre partea vătămată Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 02.04.2014 dintre martorul Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal din 23.05.2014 de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice prin care se atestă efectuarea apelurilor și convorbirilor telefonice între părțile vătămate și inculpat; procesul verbal de confruntare din 31.01.2014 dintre partea vătămată Iachim T. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 13.02.2014 dintre partea vătămată Chilianu V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 19.02.2014 dintre martorul Mardari E. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 25.02.2014, dintre martorul Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul-verbal de ridicare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 06.02.2014 dintre partea vătămată Pîslari D. și inculpatul Ceban R.

Declarațiile inculpatului precum că nu a dobândit ilicit, prin înșelăciune și abuz de încredere, bani de la părțile vătămate, sunt declarative.

Or, în ședința de judecată nu au fost constatate circumstanțe de fapt care ar relata existența intenției părților vătămate de a se răfui cu inculpatul, neexistând temeieri pentru a aprecia drept neveridice declarațiile părților vătămate și a martorilor acuzării, acestea coroborând reciproc și aflându-se în corespundere cu materialele și circumstanțele cauzei penale.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții considerabile.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75-78 Cod penal, că nu s-au stabilit circumstanțe agravante și atenuante, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, nu a recuperat prejudiciul cauzat și nu a restituit părților vătămate sumele de bani dobândite de la acestea în mod ilicit, prin înșelăciune și abuz de încredere, că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04.09.2003 pentru fapte similare, antecedentul penal fiind stins, că inculpatul la locul de trai se caracterizează satisfăcător, nu lucrează, nu are venit permanent și propriu, concluzionând că atingerea scopului pedepsei penale nu va fi posibilă prin aplicarea-i unei pedepse sub formă de amendă, aceasta fiind prea blândă în raport cu gravitatea și numărul infracțiunilor, cât și în raport cu atitudinea inculpatului în ședința de judecată, impunându-se astfel, necesitatea aplicării față de inculpat a unei pedepse privative de libertate, în limitele stabilite de legea penală, concomitent cu aplicarea pedepsei complementare.

3. Avocatul Veaceslav Brăteanu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a invocat, că învinuirile aduse inculpatului nu sunt bazate pe probe pertinente, concludente și utile.

În afară de declarațiile presupusei părți vătămate Pîslari D., acuzarea nu a prezentat nici o probă în sensul dovedirii transmiterii banilor de către aceasta inculpatului.

Declarațiile părții vătămate Pîslari D., precum că ar fi transmis în cadrul localului „Șic”, bani inculpatului în prezența martorului Țibulica R., nu au fost dovedite. Or, martorul Țibulica R. nu a confirmat faptul transmiterii banilor.

La fel, partea vătămată Pîslari D. a confirmat că se afla în relații de prietenie cu inculpatul, că venea la el la domiciliu, se telefonau frecvent, astfel neputând fi reținute careva descifrări telefonice în acest sens.

Declarațiile părții vătămate Pîslari D. nu corespund adevărului, mai mult, la audierea suplimentară a schimbat careva declarații pentru a redresa situația.

Și partea vătămată Iachim T. a dat declarații ce nu corespund adevărului, iar când a fost audiată suplimentar și-a schimbat radical o parte din declarațiile date anterior în ședința de judecată și la urmărirea penală, confirmându-se repetat că aceste declarații sunt inventate și conțin un șir de divergențe.

Nu există probe în vederea transmiterii banilor de către Goțonoagă V. inculpatului, or acesta l-a văzut pentru prima dată pe inculpat în cadrul Inspectoratului de Poliție s. Centru, înainte de a fi efectuată confruntarea, iar descifrările telefonice anexate de acuzare întru demonstrarea faptului că cei doi s-au telefonat, nu pot servi drept probe în sensul dovedirii învinuirii.

Martorul Negru – Golban I. a dat declarații mincinoase și contradictorii, urmând a fi apreciate critic.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just concluzionând că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate, acțiunile acestuia fiind corect încadrate.

Împrejurările au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate și verificate în instanța de apel, inclusiv declarațiile părților vătămate Iachim T., Pîslari D., Chilianu V., Goțonoagă V.; ale martorilor Gurduială I., Goțonoagă V., Țăruș I., Mardari E., și Negru – Golban I.; procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 28.02.2014 dintre partea vătămată Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 02.04.2014 dintre martorul Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal din 23.05.2014 de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice prin care se atestă efectuarea apelurilor și convorbirilor telefonice între părțile vătămate și inculpat; procesul verbal de confruntare din 31.01.2014 dintre partea vătămată Iachim T. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 13.02.2014 dintre partea vătămată Chilianu V. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 19.02.2014 dintre martorul Mardari E. și inculpatul Ceban R.; procesul verbal de confruntare din 25.02.2014, dintre martorul Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.; procesul-verbal de ridicare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 06.02.2014 dintre partea vătămată Pîslari D. și inculpatul Ceban R.

Probele administrate, dovedesc în întregime vinovăția inculpatului, temeieri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe neexistând, fiind obținute cu respectarea normelor de procedură penală, racordată între ele și pe deplin dovedind vinovăția inculpatului.

Nu poate fi luată în considerație versiunea inculpatului, privind nerecunoașterea vinei. Or, acesta tinde să prezinte o stare de fapt nereală și neplauzibilă, care să-i atenueze răspunderea penală, deoarece declarațiile lui se combat prin cumulul de probe administrate în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, care au fost verificate în ședința instanței de apel.

Sunt nefondate și argumentele apelantului că inculpatul s-a aflat în relații de concubinaj cu presupusele părți vătămate Pîslari D. și Iachim T., și nu se exclude varianta unei răzbunări a ultimelor. Or, în ședința de judecată nu au fost constatate circumstanțe de fapt care ar relata existența intenției părților vătămate de a se răfui cu inculpatul, iar potrivit declarațiilor părții vătămate Pîslari D. cu inculpatul au fost prieteni și nu concubini.

Partea vătămată Iachim T., la fel a declarat că cu inculpatul nu se află în careva relații și nu are niciun motiv de a se răzbuna pe el, iar careva temeieri de a nu crede acestor declarații, care au fost date sub jurământ, coroborează reciproc și se află în corespundere cu materialele și circumstanțele cauzei penale, lipsesc.

Argumentul apelantului că pe episodul cu partea vătămată Pîslari D. în afară de declarațiile presupusei părți vătămate nu a fost prezentată nici o probă în sensul dovedirii transmiterii banilor de către Pîslari D. inculpatului, nu poate fi reținut, or, potrivit declarațiilor părții vătămate aceasta, în luna noiembrie 2012, aflându-se în mun. Chișinău pe str. Armenească, i-a transmis lui Ceban R. suma de 200 euro. În aceeași lună, aflându-se în mun. Chișinău pe str. Ginta Latină, 3/6, în cafeneaua „Șic”, Pîslari D. s-a întâlnit cu inculpatul care era însoțit de un prieten pe nume Ruslan, și s-a înțeles cu inculpatul ca să-i mai dea suma de 1850 lei pentru a-i achita contractul pentru anul de studii 2012 - 2013 la Universitatea Agrară și suma de 1600 lei pentru partea a doua a examenelor, pentru a obține note pozitive la sesiunea de vară a anului 2013 la aceeași instituție de învățământ. În total a transmis inculpatului suma de 3350 lei, fapt confirmat și prin procesul-verbal de confruntare din 06.02.2014 dintre partea vătămată Pîslari D. și inculpatul Ceban R.

Faptul transmiterii banilor de către Pîslari D. inculpatului a fost confirmată și prin declarațiile părții vătămate Iachim T. că și Pîslari D. i-a transmis bani inculpatului în mărime de 200 euro în luna noiembrie 2012, pentru a rezolva problema cu examenele din sesiunea de iarnă, apoi primăvara i-a mai transmis bani pentru examenele din sesiunea de vară și pentru a-i achita contractul, iar careva temeieri de a nu crede acestor declarații, care au fost date sub jurământ și care se coroborează reciproc și se află în corespundere cu materialele și circumstanțele cauzei penale, lipsesc.

Pe episodul cu partea vătămată Iachim T. la fel, nu pot fi reținute argumentele apărării precum că acuzarea nu a prezentat nici o probă în sensul transmiterii banilor lui Ceban R. în afară de declarațiile părții vătămate. Or, potrivit declarațiilor părții vătămate care sunt neschimbate, concludente și pertinente se confirmă faptul transmiterii inculpatului a sumei de 2450 lei în bancnote cu nominalul de 50 lei, o bancnotă fiind de 20 lei, două bancnote de 10 lei și două de 5 lei. Iar suma de 400

euro era în patru bancnote a câte 100 euro, fapt confirmat și prin procesul-verbal de confruntare din 31.01.2014 dintre partea vătămată Iachim T. și inculpatul Ceban R.

Totodată, martorul Gurduială I. a declarat, că cunoaște despre faptul că, Iachim T. a transmis bani inculpatului, pentru ca acesta s-o ajute cu susținerea examenelor la universitate, însă nu a fost prezentă în momentul transmiterii banilor. Banii au fost transmiși în perioada ianuarie 2013-martie 2013.

Martorul Negru-Golban I. a declarat, că a transmis 400 euro lui Iachim T. pentru a-i transmite inculpatului ca s-o poată ajuta cu teza de licență, însă problema nu a fost rezolvată.

Nefondat este și argumentul apelantului precum, că nici pe episodul cu partea vătămată Goțonoagă V. nu a fost dovedită transmiterea banilor. Or, fiind audiată partea vătămată a declarat, că inculpatul i-a cerut suma de 200 euro pentru a-i rezolva situația de la bacalaureat și din motiv că nu s-a putut întâlni personal cu inculpatul, la întâlnire a mers fratele acesteia Goțonoagă V. care i-a transmis inculpatului suma de 200 euro, care era în bancnote a câte 50 euro. Similar declarând și martorul Goțonoagă V., că a transmis inculpatului 200 euro pentru a-i rezolva problemele surorii, fapt confirmat prin procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18.02.2014, potrivit căruia martorul Goțonoagă V. recunoaște persoana din fotografia cu nr. 4 care este Ceban R. căruia i-a transmis suma de 200 euro pentru perfectarea notei de la Bacalaureat, cât și prin procesele verbale de confruntare între partea vătămată Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R. și martorul Goțonoagă V. și inculpatul Ceban R.

Vina inculpatului a fost demonstrată și pe episodul cu Chilian V. or, potrivit declarațiilor acesteia, date sub jurământ, neschimbate, se confirmă că a transmis inculpatului suma de 200 euro. La fel, faptul transmiterii banilor inculpatului de către Chilian V. a fost confirmat și prin declarațiile martorului Mardari E., care a declarat că în luna mai 2013, era prezentă în fața Ministerului Afacerilor Interne cu Chilian V. și Țăruș M., când Chilian V. i-a transmis bani inculpatului.

Nu poate fi reținut argumentul apelantului precum că martorul Negru-Golban I. a dat declarații mincinoase și urmează a fi apreciate critic or, fiind audiate părțile vătămate, martorii direct indică că anume inculpatul Ceban R. a dobândit ilicit, prin înșelăciune și abuz de încredere bani de la părțile vătămate pentru a „soluționa” problemele acestora pentru obținerea notelor pozitive la examenele de bacalaureat, susținerea examenelor la instituțiile de învățământ superior, întocmirea tezelor de licență etc, declarații care coroborează reciproc cu declarațiile părților vătămate și se află în corespundere cu materialele și circumstanțele cauzei penale și careva temeuri de a nu crede acestor declarații, care au fost date sub jurământ și preîntâmpinat de răspunderea care o poartă, lipsesc.

Astfel, se constată cu certitudine intenția inculpatului care a intrat în posesia banilor părților vătămate, transmise acestuia în mod benevol, prin înșelăciune și abuz de încredere a părților vătămate, insuflate de inculpat sub pretextul soluționării problemelor acestora de obținere a notelor pozitive la examenele și lucrările pe care urmau să le susțină la instituțiile de învățământ, obligație care de fapt și de jure nu ținea de inculpat și nici nu putea a fi îndeplinită de acesta în virtutea faptului că nu a fost angajat la aceste instituții de învățământ și de acțiunile sau inacțiunile lui nu depindea nimic referitor la susținerea pozitivă a examenelor și/sau lucrărilor de către părțile vătămate.

Instanța de fond, just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, ținând cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una echitabilă, cu respectarea strictă a prevederilor legislației în vigoare.

5. Avocatul Veaceslav Brăteanu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a invocat că învinuirea imputată inculpatului este bazată pe presupuneri, neexistând nici o probă care să demonstreze transmiterea – primirea presupușilor bani. Nu există nici o probă care să dovedească înșelarea presupuselor părți vătămate de către inculpat.

Practica de a condamna o persoană apreciind veridice doar declarațiile părților vătămate în lipsa unor alte probe, este o încălcare gravă a drepturilor omului.

Instanța de apel a examinat cauza penală, într-o singură ședință, unde a fost audiată doar o parte vătămată, cu toate ca a solicitat audierea tuturor părților vătămate. Mai mult, părțile vătămate nu au fost citate legal.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală – cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹⁾ Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 5) și 6) Cod de procedură penală, că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea

soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părților vătămate Iachim T., Pîslari D., Chilianu V. și Goțonoagă V., martorilor Gurduială I., Goțonoagă V., Țăruș I., Mardari E. și Negru – Golban I.; procesul verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 28.02.2014 dintre partea vătămată Goțonoagă V. și inculpat; procesul verbal de confruntare din 02.04.2014 dintre martorul Goțonoagă V. și inculpat; procesul verbal din 23.05.2014 de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice prin care se atestă efectuarea apelurilor și convorbirilor telefonice între părțile vătămate și inculpat; procesul verbal de confruntare din 31.01.2014 dintre partea vătămată Iachim T. și inculpat; procesul verbal de confruntare din 13.02.2014 dintre partea vătămată Chilianu V. și inculpat; procesul verbal de confruntare din 19.02.2014 dintre martorul Mardari E. și inculpat; procesul verbal de confruntare din 25.02.2014, dintre martorul Goțonoagă V. și

inculpat; procesul-verbal de ridicare a descifrărilor convorbirilor telefonice din 18.02.2014; procesul verbal de confruntare din 06.02.2014 dintre partea vătămată Pîslari D. și inculpat, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de fond și de apel indicând detaliat motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel, probele administrate pe caz demonstrând elocvent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Concluziile instanțelor de fond și de apel coroborează cu jurisprudența națională, conform căreia primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Alături de alte circumstanțe, intenția este demonstrată prin situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției, lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat, lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 28.06.2004, nr.23 Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor*).

În această consecutivitate se atestă că împrejurările nominalizate se regăsesc clar și cert în speța de pe rol. Or, conform dovezilor prezentate de acuzare, inculpatul, din start a manifestat intenție directă și scop de cupiditate în vederea dobândirii ilicite a bunurilor părților vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul fals de a le soluționa problemele.

Este de reținut și că, potrivit art. 336 alin. (6) și (7) Cod de procedură penală, în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Obiecțiile la procesul-verbal se examinează de către președintele ședinței de judecată care, pentru anumite concretizări, poate chema persoana care le-a formulat. Rezultatul examinării obiecțiilor, în caz de acceptare a lor, se formulează printr-o rezoluție pe textul obiecțiilor, iar în caz de respingere – prin încheiere motivată. Obiecțiile și încheierea asupra lor se anexează la procesul-verbal.

În conformitate cu prescripțiile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Potrivit procesului-verbal al ședinței, în instanța de apel apărarea nu a solicitat în genere audierea părților vătămate, avocatul Veaceslav Brăteanu lăsând la discreția instanței soluționarea chestiunii cu privire la examinarea cauzei în lipsa părților vătămate Chilianu V., Pîslari D. și Goțonoagă V. (*vol. IV, f.d.149*).

Asupra acestui proces-verbal nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile înserate în actele procedurale vizate sunt prezumate a fi veridice.

Prin urmare, argumentul recurentului că: „ *instanța de apel a examinat cauza penală, într-o singură ședință, unde a fost audiată doar o parte vătămată, cu toate că a solicitat audierea tuturor părților vătămate*” este absolut neîntemeiat (pct. 5. din decizie).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹, 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 2. – 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Veaceslav Brăteanu, împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 31 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, în privința inculpatului Ceban Roman XXXXXXX pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco